

Fastställt av förbundsstyrelsen 2018-02-20

Kulturens riktlinjer för folkbildningsverksamhet

Riktlinjer för statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet enligt Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen

KULTURENS

Verksamhetsformer

Det finns tre olika verksamhetsformer: studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram. Kulturens bedriver folkbildningsverksamhet inom kulturområdet, exempelvis inom sång, musik, dans, teater/drama, media, foto, film, bild och form etc.

Studiecirkel

Studiecirkeln kännetecknas av:

- att den är öppen för alla, utan formella krav på förkunskaper
- att deltagaren avgör själv om han/hon vill delta
- att deltagarna har inflytande över innehåll och upplägg
- att den leder till ett lärande vars syfte är utveckling och förändring
- att kunskap söks gemensamt och samtal och diskussion är en viktig del
- att det finns tid för reflektion och eftertanke mellan sammankomsterna

Kulturens ledare ska vara godkända och genomgå introduktionsutbildning och vår ledarutbildning. Personal anställd av annan huvudman kan på sin arbetstid inte fungera som ledare.

Studiecirkeln består av minst tre personer inklusive ledare som under minst tre sammankomster och minst nio studietimmar gemensamt utvecklas. En arbetsplan för studiecirkeln ska finnas, inklusive eventuellt studiematerial. Samtliga deltagare ska veta om att de deltar i studiecirkel i Kulturens regi. För att godkännas som deltagare i en studiecirkel måste deltagaren under året fylla minst 13 år. För att räknas som deltagare ska densamme ha närvarat vid minst tre cirkelsammankomster, varav minst en gång vid de tre första sammankomsterna. För att räknas som deltagare i studiecirkel ska densamme ha deltagit minst 9 studiecirkeltimmar. Varje studietimme är 45 minuter. Antalet deltagare måste vara rimligt utifrån deltagarnas behov och förmåga. Vad gäller gruppstorlek är Kulturens inställning att upp till och med 20 deltagare är pedagogiskt motiverat i våra kulturverksamheter. Studiecirkeln ska ha en maximal omfattning om max tre tillfällen om fyra studiecirkeltimmar per vecka.

En studiecirkel kan bedrivas med enbart fysiska möten, en kombination av fysiska möten och distansutbildning eller i sin helhet på distans. Är distansinslagen av betydelse för studierna som helhet rapporteras cirkeln som distanscirkel, även om mindre än hälften av tiden genomförts på distans.

En studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet med samma grupp människor ger inte statsbidrag för mer än 480 studietimmar per år. Berörd verksamhet kan inte efter 480 timmar övergå till och rapporteras som annan folkbildningsverksamhet eller starta som ny studiecirkel i ett annat ämne. För att en grupp ska anses som ny ska minst hälften av deltagarna vara nya.

Annan folkbildningsverksamhet

Verksamhetsformen annan folkbildningsverksamhet är flexiblare än studiecirkeln vad gäller upplägg, antal deltagare, antal tillfällen och antal studietimmar.

Annan folkbildningsverksamhet föreligger om deltagarna inklusive ledare är 21 personer eller fler. Det kan också röra sig om en workshop (oavsett deltagarantal) eller exempelvis en helgaktivitet (oavsett deltagarantal).

Kulturens ska ha godkänt ledaren som ska ha genomgått ledarintroduktion och vår ledarutbildning. Det ska också finnas en arbetsplan för verksamheten. Personal anställd av annan huvudman kan på sin arbetstid inte fungera som ledare.

Träffarna kan vara längre och genomföras tätare än i cirklar. Antalet sammankomster kan vara en eller flera. Exempel på verksamheter är ”pröva-på-dagar”, helgkurser, workshops.

För att annan folkbildningsverksamhet ska föreligga ska verksamheten ha minst tre deltagare inklusive ledaren. För att godkännas som deltagare måste man under verksamhetsåret fylla minst sex år.

Liksom vid studiecirkeln ska en bidragsberättigad deltagare vara folkbokförd i Sverige, medborgare i EU- och EFTA-länder är också godkända.

Kulturprogram

Kulturens sätter ett stort värde i genomförande av kulturprogram, då det är en naturlig del i den konstnärliga utvecklingen och möjliggör för fler att utöva och ta del av kultur.

Ett kulturprogram är en föreläsning, teater, sång, musik, dans, dramatisk framställning, filmvisning, osv om minst 30 minuter. Kulturprogram ska framföras inför eller tillsammans med minst fem deltagare utöver studieförbundets ledare.

Det ska finnas en ledare för kulturprogrammet som är godkänd av studieförbundet och ledaren ansvarar för programmets genomförande och planering. I de fall Kulturens genomför kulturprogram i studieförbundets regi tillsammans med en förening ska studieförbundsöreträdaren utgöra studieförbundets förlängda arm vid genomförandet. Alla kulturprogram ska föränmälas i god tid, vara öppna och läggas upp på arrangemangskalendern på vår hemsida.

Huvudsaklig målgrupp för kulturprogrammet ska inte vara barn.

Ett sammanhållet arrangemang som vänder sig till samma publik rapporteras som ett kulturprogram även om det finns flera medverkande eller olika kulturformer.

För att rapporteras som olika kulturprogram under samma dag ska de vara tydligt avgränsade i tid och rum. De ska också vara planerade och annonserade som olika arrangemang och de kan inte i efterhand delas upp.

En utställning kan endast rapporteras en gång per plats den visas, oavsett visningstidens längd. För att rapportera som en ny utställning krävs att utställningen antingen har en annan plats eller att den i princip är helt ny/omarbetad. Det är inte möjligt att enbart göra smärre ändringar i en befintlig utställning och rapportera det som en ny utställning. En aspekt i bedömningen om det rör sig om en ny utställning är om publiken uppfattar utställningen som ny.

Kulturens godkänner inte workshops som kulturarrangemang. Kulturprogrammet ska ha en sådan utformning att det bidrar till att skapa delaktighet, upplevelse och eftertanke. Kulturens ser dans- och spelmannsstugor som kulturprogram. Likaledes utgör exempelvis dansuppvisningar vid exempelvis nationaldagen eller midsommar kulturprogram, även om publiken i vissa delar inbjuds att medverka.

Kulturprogram ska inte ske i hemmiljö, undantag gäller dock för offentligt utannonserade konstrundor där vernissage o dylikt sker i medverkande konstnärers ateljéer.

Om Kulturens anordnarskap och genomförande av folkbildning

Kulturens verksamhet ska vara så utformad att den är öppen och tillgänglig.

All verksamhet ska ske i enlighet med statsbidragets syfte med statens stöd till folkbildningen:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Kulturens fem kvalitetspelare utgör ett grundfundament i samarbete med medlemsorganisationer och samarbetsföreningar vid genomförande av folkbildningsverksamhet.

Kulturens verksamhet genomförs till viss del i samarbete med föreningar inom medlemsorganisationer samt så kallade externa samarbetsföreningar. Kulturens ska för att tydliggöra anordnarskapet tillse att medlemsorganisation och samarbetsföreningar visar på Kulturens anordnarskap vid inbjudan, vid affischering och vid genomförande. Deltagarna och vid kulturprogram även publiken ska veta om vilket studieförbund som är anordnare. Kulturens ska årligen kommunicera med alla deltagare i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet.

Kulturens anordnarskap tryggas också i att säkerställa att ledare har den pedagogiska fortbildning som krävs och att ledaren har kunskap om Kulturens, folkbildningens idé och särart, folkbildningens pedagogik samt ämneskunskaper.

Kulturens ska säkerställa att ledare är insatta i de villkor som gäller för verksamheten ska kunna räknas som statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet.

Kulturens ska ha skriftliga överenskommelser med alla samarbetsföreningar som reglerar vad som gäller vid genomförande av folkbildningsverksamheten.

Kulturens kan stå för viss del av genomförandekostnader hos medlemsorganisation eller samarbetsförening för studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet eller kulturarrangemang som rapporteras som folkbildningsverksamhet i Kulturens regi. Genomförandeersättningen ska uteslutande användas för folkbildningsverksamheten. Medlemsorganisation eller samarbetsförening ska kunna redovisa kostnader för genomförandet av folkbildningen. Kulturens handhar inte ett organisationsstöd till medlemsorganisationer eller samarbetsföreningar, Kulturens förfogar över medel för genomförande av folkbildningsverksamhet.

Kulturens ska medverka i föreningens planering av den berörda folkbildningsverksamheten samt ha insikt om den folkbildningsverksamhet som genomförs hos medlemsorganisation eller samarbetsförening i Kulturens regi.

Ej folkbildningsverksamhet

Ingen verksamhet där deltagaren inte medverkar fritt och frivilligt. Ingen verksamhet som blivit upphandlad, exempelvis via Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, av arbetsgivare, osv.

Föreningsverksamhet såsom formella styrelsesammanträden, valberedningssammanträden och årsstämma ska inte redovisas som bidragsberättigad folkbildningsverksamhet.

Lek, sällskapsspel, idrott och serietillverkning är inte bidragsberättigad folkbildning, om det inte finns ett tydligt lärandeperspektiv och tydligt sker inom ramen för vad som kan räknas som bidragsberättigad folkbildning.

Verksamhet som annan huvudman än studieförbunden har ansvar och erhåller statsbidrag för är inte aktuell som folkbildningsverksamhet, till exempel grund- och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskolan, verksamhet enligt Lagen om stöd och service till funktionshindrade (LSS) etc.

Kulturens ska inte bedriva verksamhet som har kommersiellt syfte som bidragsberättigad folkbildningsverksamhet.

Dokumentation av verksamheten

Ett villkor för statsbidrag är att det finns en dokumentation av den bidragsberättigade verksamheten.

STUV

Verksamhet som berättigar till statsbidrag ska rapporteras i redovisningssystemet STUV.

Personnummer

I studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet ska kravet på antal deltagare uppfyllas genom att deltagarnas personnummer registreras. Undantag får endast ge i specifika undantag för exempelvis personer med skyddad identitet.

Närvarolista

Arbetet i studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet ska dokumenteras genom närvarolista som fylls i av ledaren i anslutning till varje tillfälle, ledaren skriver under närvarolista med bläck eller digitalt via Gustav-arr.

Alla kulturprogram ska föränmälas inom Kulturens, vilket innebär att närvarolista ska föras även vid kulturarrangemang.

Lagring

Närvarolistan och kulturprogramrapporten är att betrakta som juridiska dokument och underlag för genomförd samhällsstödd verksamhet vid en eventuell granskning. Dokumenten ska lagras i sju år.

Organisatoriska villkor för erhållande av statsbidrag

Följande organisatoriska krav på studieförbunden är villkor för erhållande av statsbidrag.

Kulturens organisering

Kulturens består av en förbundsstyrelse och fem regionstyrelser. Kulturens har ett förbundsgemensamt kansli. Regionerna är: Region Norr, Region Mitt, Region Öst, Region Väst och Region Syd.

Kulturens har en rutinbeskrivning avseende administrativ och ekonomisk hantering inom förbundet.

Kulturens och regionerna har en egen ekonomisk förvaltning och redovisning, godkänner och utbildar ledare, genomför verksamhet i enlighet med folkbildningsförordningen och Kulturens mål, samt tar ansvar för att bidragsberättigad verksamhet genomförs och dokumenteras på ett korrekt sätt.

Kulturens ska kontinuerligt utbilda förtroendevalda och anställda om folkbildning, genomförande, ansvar och anordnarroll, dokumentation, osv.

Kulturens internkontroll

Kulturens förbundsstyrelse är som mottagare av statsbidraget ansvarig för att den verksamhet som bedrivs med stöd av, och rapporteras som grund för, statsbidraget följer såväl Folkbildningsrådets kriterier som studieförbundets interna mål och anvisningar. Internkontrollen ska även omfatta särskilt tilldelade medel för öronmärkta satsningar exempelvis Svenska från dag ett, Vardagssvenska, Uppökande verksamhet samt Föräldrars delaktighet i lärandet.

Kontinuerlig uppföljning av verksamheten

Studieförbunden ska redovisa vilka insatser som gjorts och vilka rutiner som använts för att följa statsbidragsanvändningen i den lokala verksamheten. Rimlighetskontroll som innefattar volymökningar per kommun i de tre verksamhetsformerna i mått av studietimmar, deltagare och antal arrangemang ska genomföras kontinuerligt.

Särskild internkontroll

Kulturens ska årligen granska minst fem procent av verksamheten i studietimmar räknat. Granskningen ska avse samtliga verksamhetsformer och innefatta kontakter med ett urval deltagare samt cirkelledare. Granskning av verksamhet som lokal anordnare rapporterat som underlag för statsbidrag ska genomföras av Kulturens huvudkansli och representant från förbundsstyrelsen.

Internkontrollen ska initieras och följas upp av Kulturens förbundsstyrelse.

Kulturens ska årligen, senast det datum Folkbildningsrådet så kräver, redovisa resultat av genomförd internkontroll till Folkbildningsrådet. Vid samma tidpunkt ska även planerad internkontroll efterföljande år redovisas till Folkbildningsrådet.

Kulturens fem kvalitetspelare

Värdegrund

Verksamheten ska bedrivas utifrån grundläggande demokratiska värderingar såsom allas lika värde, tolerans och respekt för individen. Det får inte förekomma religiösa eller partipolitiska opinionsbildningar eller påtryckningar. Diskriminering ska motverkas i enlighet med diskrimineringslagstiftningen och vi ska underlätta för individer och deltagare att utvecklas och uttrycka sig. Kulturens arbetar för en etisk, inkluderande och trygg miljö.

Lärande

Lärandet präglas av begreppen fritt och frivilligt där deltagarna själva sätter kunskapsmål för sitt eget lärande. Lärandet i en sammanhållen grupp är centralt och väsentligt - tillsammans identifierar gruppens deltagare målsättningen med sitt gemensamma lärande. Det ska finnas tid och utrymme för reflektion för deltagarna.

Lärandet ska ske utifrån de enskilda deltagarnas förutsättningar, möjligheter och önskemål. Det är alltså individerna själva och gruppen som bestämmer hur lärandet ska ske. Gruppens arbetsplan och mål utvärderas av gruppen själv, liksom måluppfyllelse avseende individuella och kollektiva kunskapsmål.

Kompetensutveckling och ledarutveckling

Alla ledare ska ha den ämneskompetens och den pedagogiska kompetens som krävs för att leda gruppen i enlighet med folkbildningspedagogiken. Alla ledare får en skriftlig och muntlig introduktion och ledarna ska genomgå Kulturens grundläggande ledarutbildning. Kulturens erbjuder fortbildning till ledarna utifrån individuella behov.

Demokrati

Kulturens och dess verksamhet är demokratiskt uppbyggd med respekt för mänskliga rättigheter och vilar på demokratisk grund. Vi ska arbeta med att utvecklas vad gäller representation, där mångfald och integration utgör honnörsord. Detta kan exemplifieras av ålder, kön, sexuell läggning, klass, könsidentitet, funktionsnedsättning, etnicitet, geografiska data, ämneskompetenser osv. Representation hör samman med delaktighet och synen att mångfald berikar. Kulturens arbetar för att utveckla delaktigheten i föreningsarbetet.

Ämnesdjup och ämnesbredd

Kulturens arbetar med såväl ämnesdjup som ämnesbredd inom respektive verksamhet. Kulturens ser ett värde i oväntade kulturutbyten, gränsöverskridande samarbeten, i att förnya och utvidga sina kunskaper.